

Maironio posmai, mįslėmis pavirtę. Teksto transformacijos.

Teresė Hokienė, lietuvių kalbos mokytoja metodininkė
Kužių vidurinė mokykla

1. Mįslė:

*Pateikiamas atpasakotas Maironio eilėraščio posmas.
Pasakykite eilėraščio pavadinimą.*

Pavadinimas -2 taškai, padeklamuotas posmas – 4 taškai.

Per gaisrą miške pasiklydo.
Negali rasti kelio tamsoje.
Žaibuoja per ilgai ir baisiai.
Vis tiek iš miško neišeisi.

Atsakymas

Klaidu tarp miškų !
Vien tik ugnys gaisrų
Per Lietuvą kelią parodo.
Užtemęs dangus
Mėto tankius žaibus;
Beklaidžiot svečiams nusibodo.

(Milžinų kapai)

2. Mįslė:

*Eilėraščio eilutėse supainiota žodžių tvarka.
Atstatykite posmą. 4 taškai.*

Dvasia ko nesoti gi trokšti?
lakioji paslaptینگais kur sparnais?
ar gražioji praeities sapnai vėl
slapčia vaidinas jaunystė tau?

Atsakymas

Ko gi trokšti, nesoti dvasia?
Paslaptینگais sparnais kur lakioji?
Praeities vėl sapnai ar gražioji
Tau jaunystė vaidinas slapčia?

(Troškimai)

3. Mįslė:

*Šis augalas minimas eilėraštyje ir jo pavadinime.
Koks tai augalas?*

2 taškai už atsakymą, jei cituoja ar pasako eilėraščio pavadinimą - 4 taškai.

Žiemą vasarą žaliuoju,
apie mane Maironis vis dainuoja.

Atsakymas: Rūta

Laimužės šviesios ir vilties ji gėlelė.
Tarp **rūtu**, sesute, tu tankiai dūmoji!..
Lietuvei pritinka tik **rūta** meilioji.

(**Rūtu** vainikas)

4. Mįslė:

Koks žaidimas, poeto mėgtas, gali išgelbėti iš bėdos, nuobodulio, padės sutvarkyti reikalus?

Žaidimo pavadinimas sutampa su eilėraščio pavadinimu. 2 taškai.

Atsakymas: Vintas

- Jei nori draugijoje nieku nebūti,
Mokinkis išgarbinto **vinto!**
Tą vieną svarbiausia pašalinęs kliūtį,
Sau stosi ant kelio ištrinto.

▪
(**Vintas**)

5. Mįslė:

*Eilėraštyje “išbėgiojo” eilutės ir žodžiai eilutėse.
Atstatykite posmą. 4 taškai.*

Plasnoja čyrena, sparneliais
Vieversiai aukštai iškilo į dangų
saulė meiliai prašvito pavasario
Ir vilioja širdį juokiasi

Atsakymas

- Pavasario saulė prašvito meiliai
Ir juokiasi, širdį vilioja;
Iškilo į dangų aukštai vėversiai,
Čyrena, sparneliais plasnoja.
- (Pavasaris)

6. Mįslė:

*“Pabėgo” eilučių pradžios, liko tik paskutiniai žodžiai.
Atstatykite posmą arba sukurkite naują.*

4 taškai, jei panašiai. 6- jei tiksliai atkurta.

.....aplankys,
.....pasakys,
.....kalė.
.....ramu
.....čiulbimu
.....sale.

Atsakymas

- Kas tą vietelę aplankys,
Tai rankai ačiū pasakys,
Kuri suolelį tašė, kalė.
Čia taip malonu ir ramu!
Pripildo paukščiai čiulbimu
Tą žalią be pastogio salę.
- (Suolelis miške)

7. Mįslė:

*Sudarykite penkiaeilį posmą. Kalbos dalys išvardintos eilės tvarka.
5 taškai*

Naktis kvapai žiedų jausmus žemės valandų jausmus
Svaigina liūliuoja supa neša svaigina
Graži alpstančius alpstančius
Mus aukštai nuo

Atsakymas

- Naktis graži. Kvapai žiedų
Svaigina alpstančius jausmus;
Liūliuoja, supa, neša mus
Aukštai nuo žemės valandų!..
Svaigina alpstančius jausmus.
- (Duetas)

8. Mįslė:

Paskykite eilėraščio pavadinimą. Jį sudaro 1 žodis, atspindintis eilėraščio temą. 2 taškai

I

Išvydau ja, kai vakarinė
Žvaigždė skaisčiai danguos mirgėjo,
O marių erdvė begalinė
Nuo pilno mėnesio tviskėjo.

Iš lūpų skundo negirdėjau,
Tiktai jaučiau jos širdį baugią
Ir netikėtai pamylėjau
Našlystės mano liūdną draugę.

Atsakymas

▪ POEZIJA

9. Mįslė:

- *Labai mylima, visada šlapia, gražiai Maironio minima. Ne kartą mini, bet eilėraščių jos vardu nepavadina.*
- *Paskykite vardą, -2 taškai, jei cituojate posmą – 4 taškai.*

Atsakymas:DUBYSA

Už Raseinių, ant **Dubysos**,
Teką saulė, teka;
Geltonplaukės puikios visos
Šneka ten, oi šneka.
(Daina)

Ten, kur **Dubysa** mėlyna juosta
Banguoja plati!..
Ko, ašarėle, ko tu per skruostą
Kaip perlas riedi?
(Vakaras ant ežero Keturių kanto

Taip čia tylu, gražu!.. Vien
keleivio širdis
Nenurimusi veržias toli!
Ir tą šalį norėtų pasiekti akis,
Kur **Dubysos** atkrančiai žali!
(Rigi Kulm)

10. Mįslė:

Kokios gėlės, anot Maironio, gražiausias vardas?

Pasakykite gėlės vardą ir eilėraščio pavadinimą -2 taškai; jei cituojate posmą -4 taškai

Atsakymas: Neužmirštuolė.

Tiek duota žiedeliams gražių pavardžių

Iš margo gėlių sutvėrimo;

O vis tik, man rodos, gražiausias iš jų

Jo vardas: **gėlėatminimo!**

(**Neužmirštuolė gėlė**)

11. Mįslė:

Įrašykite į posmą paskutinį žodį .1 taškas

Šalin, šalin!.. Ištiesęs ranką,
Tuščia, kas bėga, gražini!..
Rečiau vis spinduliai aplanką
Tolyn beskrieja tekini!
O šaltas, purvinas vanduo
Už lango teška. Tai -----!

Atsakymas:

RUDUO.

Šalin, šalin!.. Ištiesęs ranką,
Tuščia, kas bėga, gražini!..
Rečiau vis spinduliai aplanką
Tolyn beskrieja tekini!
O šaltas, purvinas vanduo
Už lango teška. Tai **ruduo!**
(Rudens dienos)

12. Mįslė:

Įvardinkite vieną iš mėgstamiausių Maironio vietų Lietuvoje, remdamiesi “pabirusiais” eilėraščio žodžiais.

2 taškai už atsakymą. Jei deklamujete posmą – 4 taškai.

Trokšta, ilgėjaus, geidžiau, nežinau, prašau, tikėti,
nujaus, neišduos...

Atsakymas: Palanga. Birutės kalnas.

Išsisupus plačiai vakarų vilnimis,
Man krūtinę užliek savo šalta banga
Ar tą galią suteik, ko ta **trokšta** širdis,
Taip galingai išreikšt, kaip ir tu, Baltija!
(Nuo Birutės kalno)

Įsivertinkime

- 34-32 – Maironio poezijos žinovas
- 28-24- Nusimanote apie poezija
- 19-10- Kartais paskaitinėjate eilėraščių
- 9 ir mažiau – jums yra įdomesnių dalykų, nei poezija

